Ministerstvo financí
ČESKÉ REPUBLIKY
Odbor Finanční politika

Makroekonomická predikce

České republiky

duben 2011

Struktura prezentace

Východiska makroekonomické predikce

- globální ekonomická situace
- fiskální politika
- měnová politika, úrokové sazby a směnné kurzy

Ekonomický cyklus

Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

- ekonomický výkon
- inflace
- trh práce
- vnější rovnováha

Východiska makroekonomické predikce

Globální ekonomická situace

Oživení hlavních světových ekonomik pokračuje

- tempo hospodářského růstu světových ekonomik je nerovnoměrné, vysoký růst zaznamenávají především Čína a Indie
- v roce 2011 se očekává meziroční růst reálného HDP ve výši 3,0 % v USA a 1,8 % v EU 27, v roce 2012 pak 3,1 % v USA a 2,1 % v EU 27

Rizika budoucího vývoje

- přetrvávající problémy ve finančním sektoru
- vysoké zadlužení veřejných rozpočtů ve většině států EU a následné dopady rozpočtové konsolidace
- nerovnoměrnost vývoje v zemích eurozóny
- nepokoje v arabském světě

Fiskální politika

Saldo vládního sektoru

(v % HDP)

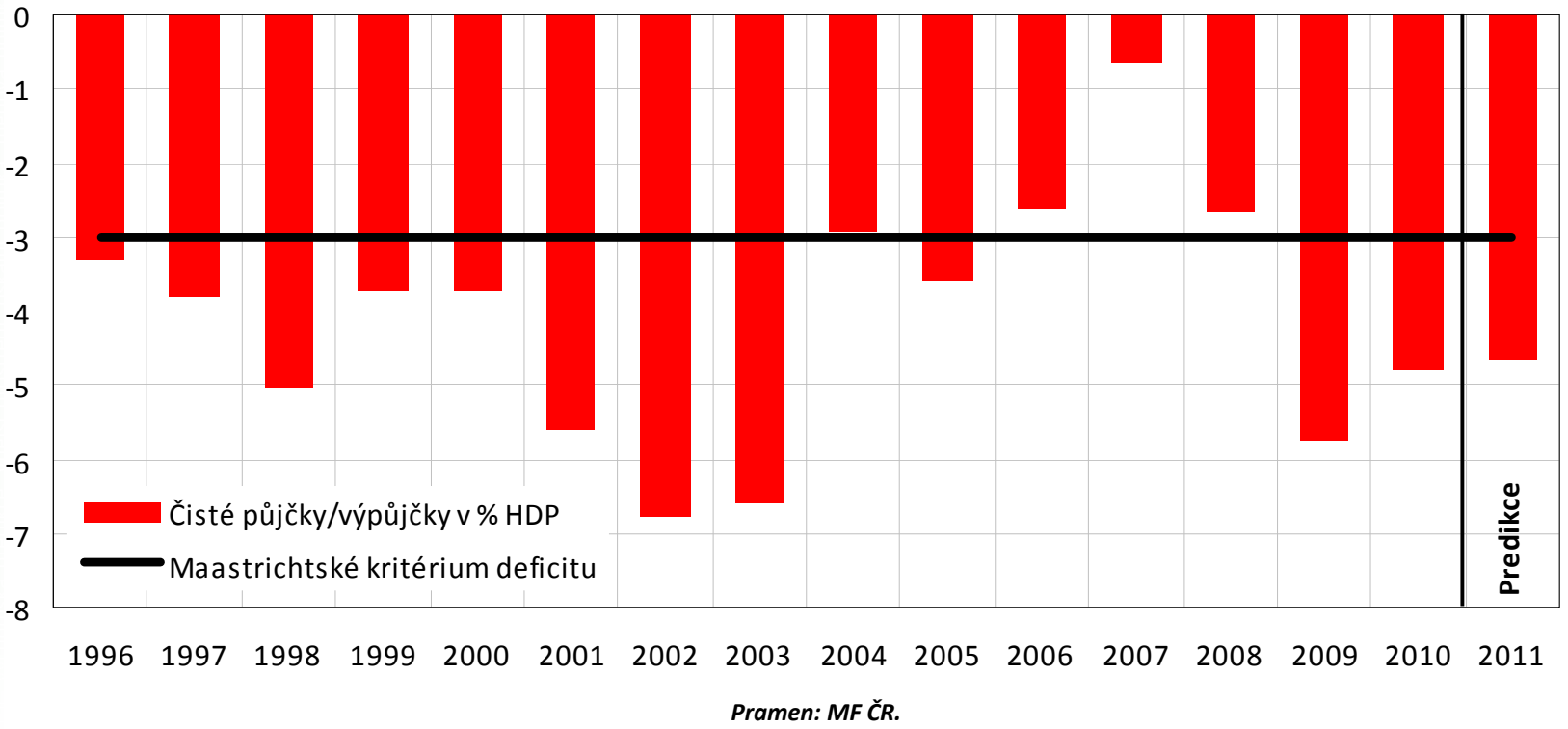

Pramen: MF ČR.

Fiskální politika

Dluh vládního sektoru

(v % HDP)

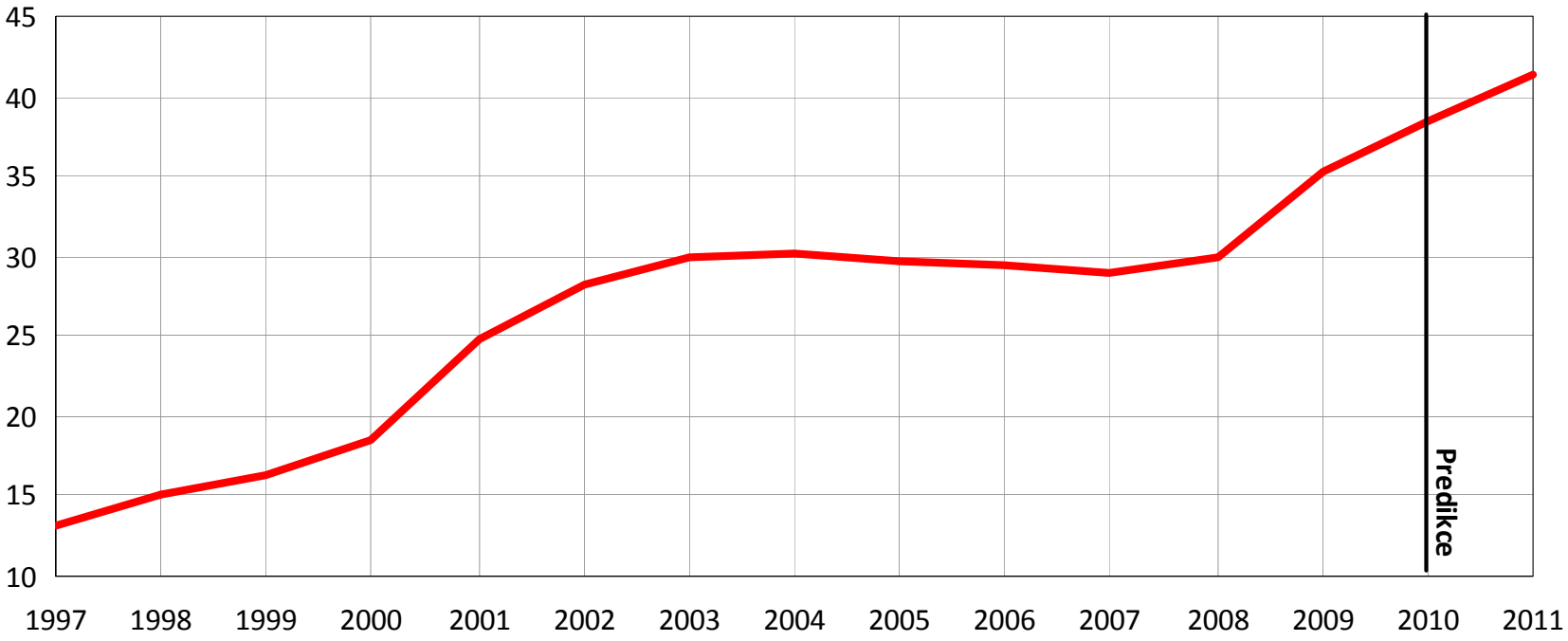

Pramen: MF ČR.

Fiskální politika

- dle předběžných odhadů dosáhl v roce 2010 deficit sektoru vlády 4,7 % HDP
- v roce 2011 je očekáváno snížení deficitu na 4,2 % HDP v důsledku rychlejšího růstu některých daňových příjmů a úspor ve výdajích
- dluh vládního sektoru na konci roku 2011 odhadujeme na 41,4 % HDP

Cíle

- splnění maastrichtského kritéria v roce 2013
- dosažení vyrovnaného rozpočtu v roce 2016

Měnová politika, úrokové sazby a směnné kurzy

- inflační cíl ČNB je od 1. 1. 2010 nastaven ve výši 2 % s tolerančním pásmem ± 1 p.b.
- úroková sazba pro 2T repo operace činila v 1Q 2011 pouze 0,75%
- průměrná hodnota 3měsíční sazby PRIBOR klesla v 1Q 2011 na 1,2 %, od 2Q 2011 očekáváme její mírný růst
- od poloviny roku 2010 se směnný kurz CZK/EUR postupně zhodnocuje v souladu s dlouhodobým trendem, v roce 2011 očekáváme dosažení průměrné hodnoty 24,1 CZK/EUR
- rating ČR v březnu 2011: Moody's - A1, Standard & Poor's - A, Fitch Ratings - A1

Ekonomický cyklus

Ekonomická situace ČR

Hospodářské recese a její dopady

- ČR procházela hospodářskou recesí od Q4 2008 do Q2 2009
- recese byla do ČR „importována“, hlavním transmisním kanálem byl zahraniční obchod
- recese jako první zasáhla průmysl, poté služby a maloobchod
- reálný HDP se během recese propadl cca o 5 %
- v ČR nebyl bankovní sektor finanční krizí výrazněji postižen
- trh práce zasáhla recese se zpožděním, míra nezaměstnanosti dosáhla svého vrcholu až v 1Q 2010

Ekonomická situace ČR

Hospodářské oživení

- domácí ekonomika se od 3Q 2009 postupně vymaňuje z hospodářského propadu, oživení je však poměrně pomalé
- v roce 2010 bylo oživení taženo domácí poptávkou, v roce 2011 již vnější poptávkou
- ekonomická dynamika je částečně omezována prováděnou fiskální konsolidací, která dopadá především na domácí poptávku
- od 2Q 2010 se zlepšuje i situace na trhu práce, avšak velmi pozvolna

Ekonomický cyklus

Produkční mezera

(v % potenciálního produktu)

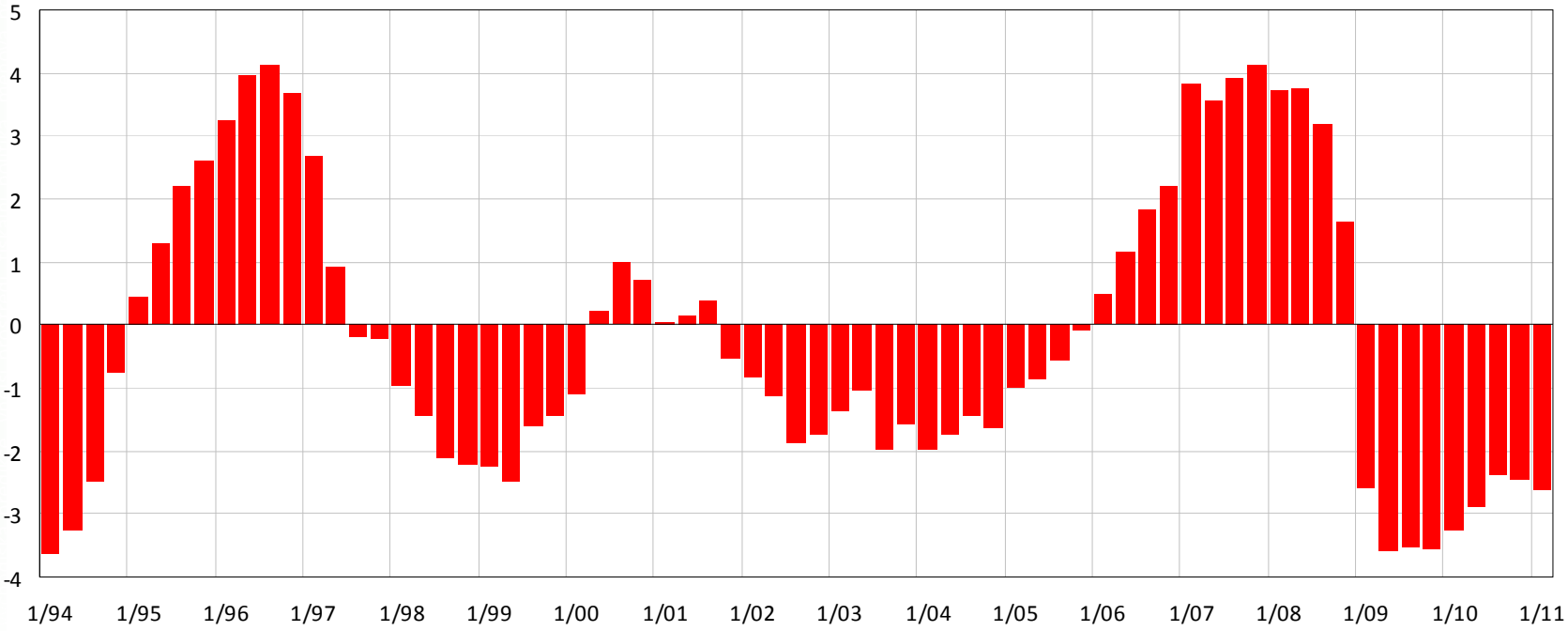

Pramen: ČSÚ,ČNB a propočty MF ČR.

Ekonomický cyklus

Tempo růstu potenciálního produktu

(v %, příspěvky v procentních bodech)

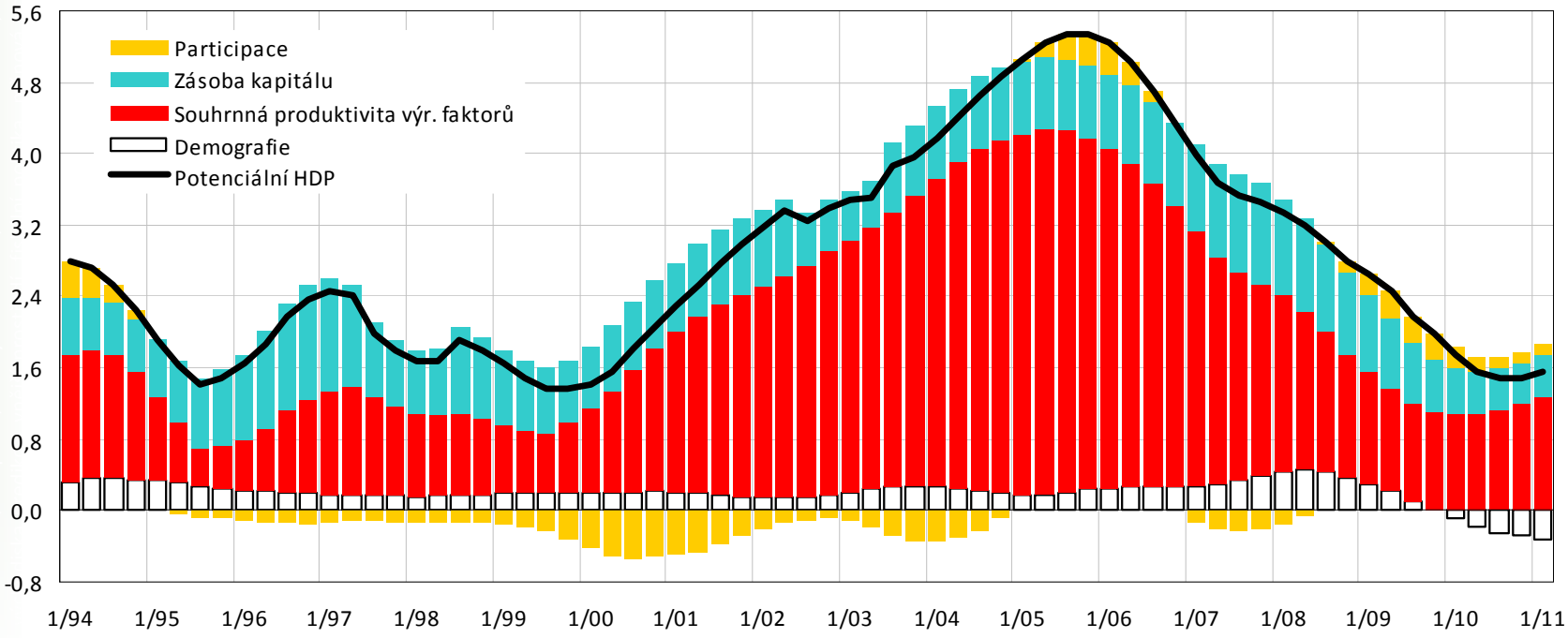

Pramen: ČSÚ, ČNB a propočty MF ČR.

Ekonomický cyklus

- ekonomická recese vedla ke vzniku hluboce záporné produkční mezery
- meziroční růst potenciálního produktu se propadl z 5,2 % v roce 2005 pravděpodobně až na 1,6 % v roce 2010
- nejvíce zasaženou složkou byla souhrnná produktivita výrobních faktorů (SPVF), v roce 2010 však již růst trendové SPVF vykazoval známky stabilizace
- růst nabídky práce v průběhu recese akceleroval a vykompenzoval tak mírný pokles počtu obyvatel v produktivním věku

Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Hlavní makroekonomické ukazatele

		2008	2009	2010	2011	2012
					Predikce	
Hrubý domácí produkt	*růst v %, s.c.*	**2,5**	**-4,1**	**2,3**	**1,9**	**2,3**
Spotřeba domácností	*růst v %, s.c.*	**3,6**	**-0,2**	**0,5**	**0,7**	**1,9**
Spotřeba vlády	*růst v %, s.c.*	**1,1**	**2,6**	**0,3**	**-3,4**	**-2,5**
Tvorba hrubého fixního kapitálu	*růst v %, s.c.*	**-1,5**	**-7,9**	**-4,6**	**0,7**	**3,2**
Příspěvek ZO k růstu HDP	*p.b., s.c.*	**1,3**	**-0,6**	**1,0**	**1,8**	**1,1**
Deflátor HDP	*růst v %*	**1,8**	**2,5**	**-1,1**	**-0,5**	**2,7**
Průměrná míra inflace	*%*	**6,3**	**1,0**	**1,5**	**2,1**	**3,2**
Zaměstnanost (VŠPS)	*růst v %*	**1,6**	**-1,4**	**-1,0**	**0,2**	**0,5**
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	*průměr v %*	**4,4**	**6,7**	**7,3**	**6,9**	**6,5**
Objem mezd a platů (dom. koncept)	*růst v %, b.c.*	**8,7**	**0,0**	**0,1**	**2,1**	**4,4**
Podíl BÚ na HDP	*%*	**-0,6**	**-3,2**	**-3,8**	**-4,0**	**-3,4**

Prameny: ČSÚ, ČNB, propočty MF ČR.

Ekonomický výkon

Hrubý domácí produkt (reálný)

(rozklad meziročního růstu, růst v %, příspěvky v procentních bodech)

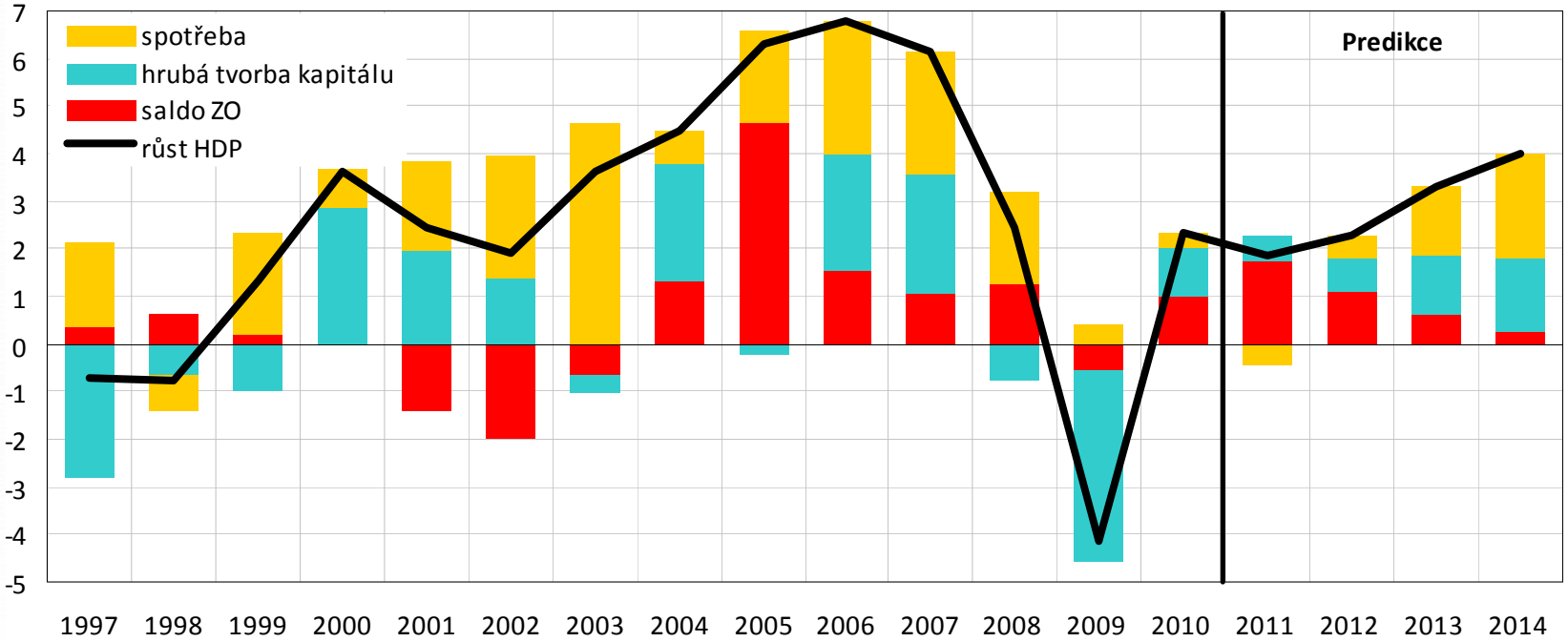

Pramen: ČSÚ, propočty MF ČR.

Ekonomický výkon

- **růst HDP dosáhl v roce 2010 výše 2,3 %, v roce 2011 vlivem konsolidačních opatření mírně zpomalí na 1,9 %**
- **v roce 2011 bude hospodářský růst tažen zejména zahraničním obchodem, jehož příspěvek k růstu HDP bude činit 1,8 p.b.**
- **v důsledku fiskální konsolidace se domácí poptávka zvýší v roce 2011 o pouhých 0,1 %**
- **pokles reálné vládní spotřeby, jenž započal v polovině roku 2010, přetrvá až do roku 2013 (projeví se zde pokles zaměstnanosti ve vládním sektoru i redukce nákupů zboží a služeb)**
- **v letošním roce dojde k obnovení růstu investic, jenž by měl v následujících letech akcelerovat**

Inflace

Spotřebitelské ceny

(meziroční růst v %)

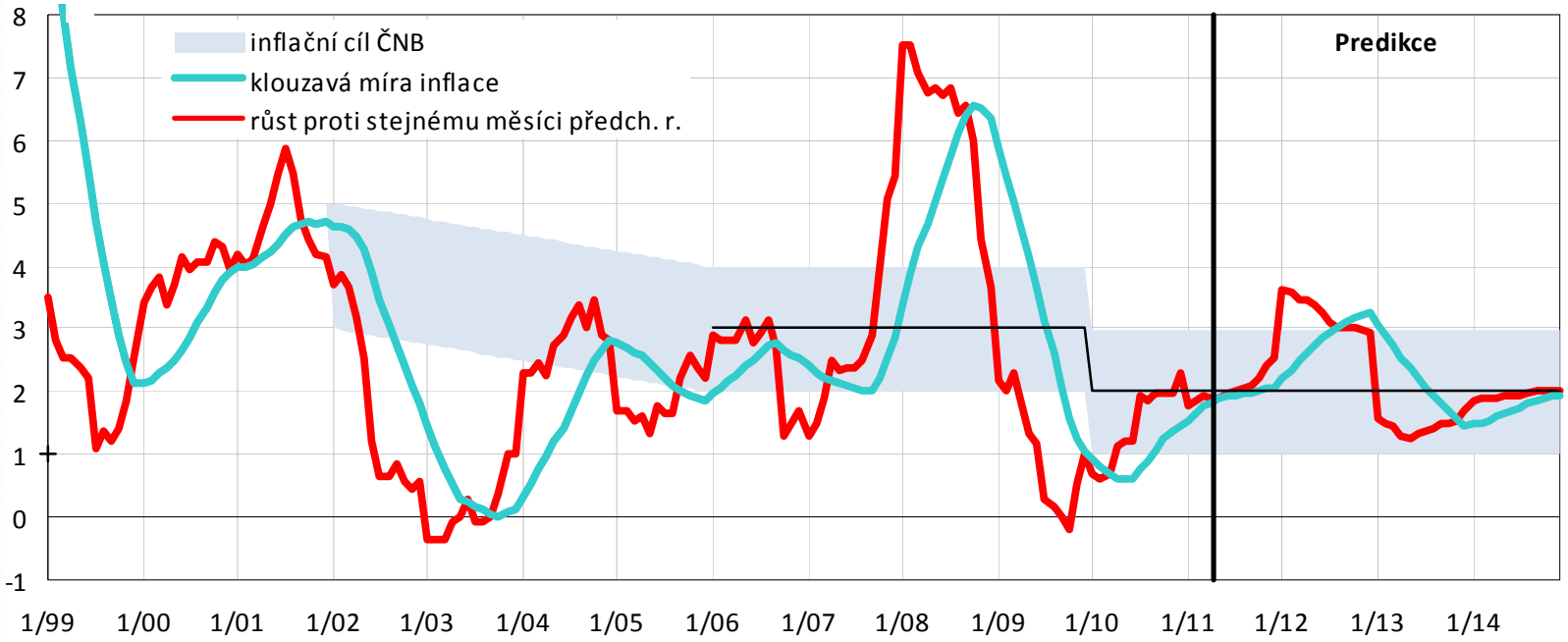

Pramen: ČSÚ, propočty MF ČR.

Inflace

- ačkoliv došlo v roce 2010 ke zvýšení nepřímých daní (DPH a spotřební daně), průměrná míra inflace činila v tomto roce pouze 1,5 %
- v roce 2011 dosáhne průměrná míra inflace 2,1 % (charakter inflace by měl být nákladový, inflační impulsy by měly být tlumeny přetrvávající cyklickou pozicí české ekonomiky v záporné produkční mezeře)
- v příštím roce očekáváme průměrnou míru inflace ve výši 3,2 %, a to zejména v důsledku zvýšení redukované sazby DPH z 10 % na 14 % s příspěvkem k inflaci ve výši 1,2 p.b.

Trh práce

Míra nezaměstnanosti

(VŠPS, v %)

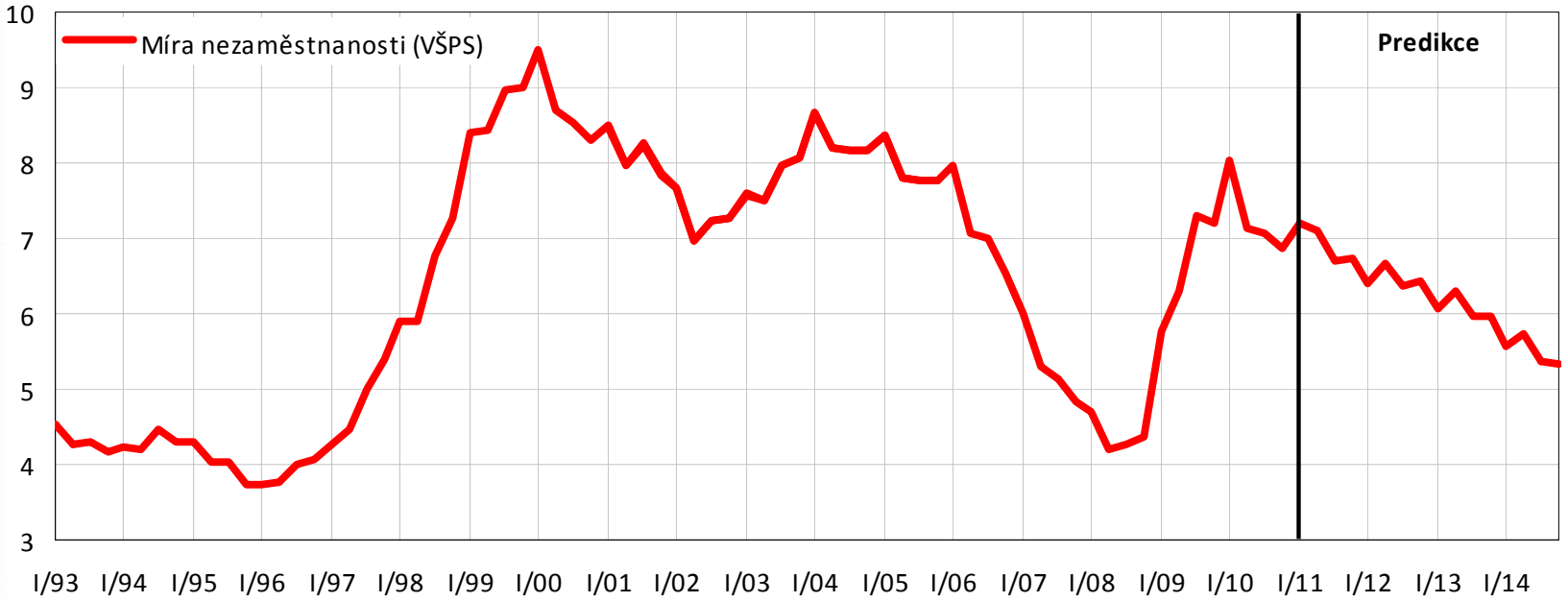

Pramen: ČSÚ, propočty MF ČR.

Trh práce

- trh práce reflektoval hospodářské oživení se zpožděním
- v roce 2010 klesla zaměstnanost o 1,0 %, v roce 2011 by již měla vzrůst o 0,2 %
- od 1Q 2009 trvale narůstá počet osob samostatně výdělečně činných
- v následujících letech růst zaměstnanosti mírně zrychlí, zůstane však výrazně pod 1 %
- míra nezaměstnanosti (VŠPS) dosáhla svého vrcholu v roce 2010, kdy vzrostla z 4,2 % v 2Q 2008 na 8,0 % v 1Q 2010
- v souvislosti s hospodářským oživením by se míra nezaměstnanosti měla v roce 2011 mírně snížit na 6,9 % a poté dále pozvolna klesat

Trh práce

- pro rok 2011 očekáváme růst objemu mezd ve výši 2,1 %, vzhledem k přijatým úsporným opatřením v rozpočtové sféře (snížení platů i zaměstnanosti ve velké části sektoru centrální vlády) bude růst tažen zejména podnikatelskou sférou
- v dalších letech již růst objemu mezd a platů výrazně zrychlí v souladu s růstem nominálního HDP
- v roce 2010 dosáhl růst průměrné mzdy pouhých 2,0 %, což je nejnižší hodnota za posledních 10 let
- pro rok 2011 očekáváme mírný růst průměrné mzdy ve výši 2,6 %, tažený i nadále především podnikatelskou sférou, v roce 2012 pak růst ve výši 4,1 %

Vnější rovnováha

Běžný účet platební bilance

(v % HDP, roční klouzavý úhrn)

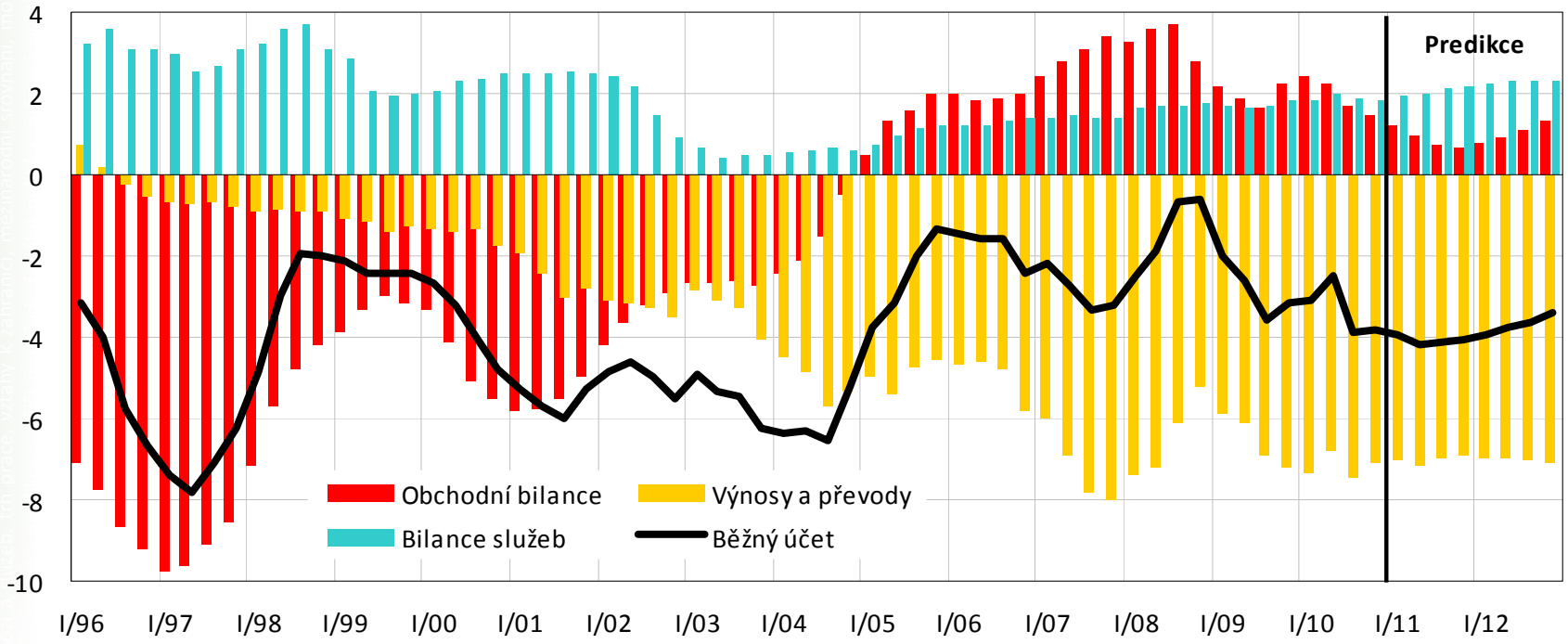

Pramen: ČNB, propočty MF ČR.

Vnější rovnováha

- v březnu 2011 došlo ke změně metodiky vykazování dat zahraničního obchodu se zbožím a službami, v první fázi byla revidována data za roky 2009 a 2010
- saldo běžného účtu k HDP dosáhlo v roce 2010 -3,8 %, v roce 2011 očekáváme mírné zhoršení na -4,0 % v důsledku zvýšení schodku palivové bilance
- oživování světového obchodu pokračuje, saldo obchodní bilance k HDP odhadujeme pro rok 2010 ve výši 0,7 % a v následujícím roce 1,4 %
- přebytek bilance služeb setrvale mírně roste
- vzhledem k rostoucímu odlivu dividend z přímých zahraničních investic se bude deficit bilance výnosů nadále prohlubovat
- riziko makroekonomické nerovnováhy nepovažujeme za významné

Mezinárodní srovnání

Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 Předb.	2011 Predikce	2012 Predikce
Slovinsko	*PPS*	**17 300**	**18 700**	**19 700**	**20 700**	**22 100**	**22 800**	**20 700**	**21 500**	**22 200**	**23 000**
	EA 12 = 100	75	78	79	79	80	83	80	82	82	83
Řecko	*PPS*	**19 200**	**20 300**	**20 600**	**22 100**	**22 900**	**23 500**	**22 100**	**21 500**	**21 000**	**21 000**
	EA 12 = 100	83	85	83	85	83	86	86	81	78	76
Česká republika	*PPS*	**15 200**	**16 300**	**17 100**	**18 200**	**19 900**	**20 200**	**19 200**	**20 000**	**20 600**	**21 300**
	EA 12 = 100	66	68	69	70	73	74	75	76	76	77
Portugalsko	*PPS*	**16 400**	**16 700**	**17 800**	**18 600**	**19 600**	**19 500**	**18 800**	**19 700**	**20 000**	**20 300**
	EA 12 = 100	71	70	72	71	71	71	73	74	74	73
Slovensko	*PPS*	**11 500**	**12 300**	**13 500**	**15 000**	**17 000**	**18 100**	**17 200**	**18 300**	**19 100**	**20 100**
	EA 12 = 100	50	52	54	57	62	66	67	69	70	72
Estonsko	*PPS*	**11 300**	**12 400**	**13 800**	**15 600**	**17 300**	**17 000**	**15 000**	**16 100**	**16 900**	**18 200**
	EA 12 = 100	49	52	56	60	63	62	58	61	63	66
Maďarsko	*PPS*	**13 000**	**13 700**	**14 200**	**14 900**	**15 600**	**16 200**	**15 300**	**15 900**	**16 300**	**16 800**
	EA 12 = 100	56	57	57	57	57	59	59	60	60	61
Polsko	*PPS*	**10 100**	**11 000**	**11 500**	**12 300**	**13 600**	**14 100**	**14 300**	**15 100**	**15 900**	**16 800**
	EA 12 = 100	44	46	46	47	49	51	55	57	59	60
Litva	*PPS*	**10 200**	**10 900**	**11 900**	**13 100**	**14 700**	**15 300**	**12 900**	**13 500**	**14 100**	**14 900**
	EA 12 = 100	44	46	48	50	54	56	50	51	52	54

Prameny: Eurostat, OECD, IMF, propočty MF ČR.

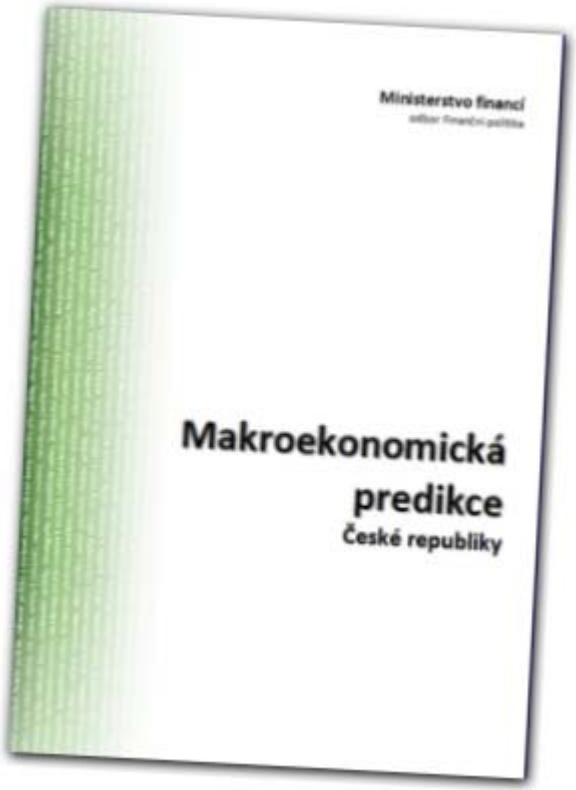

Ministerstvo financí České republiky
Odbor Finanční politika
Letenská 15
118 10 Praha 1

http://www.mfcr.cz

duben 2011